

Grønt Flagg

Søkerveiledning

Hva er Grønt Flagg?

Grønt Flagg er en miljøsertifiseringsordning rettet mot grunnskole og videregående skole. Barnehager kan også søke. Ordningen er tilknyttet det internasjonale Eco-Schools nettverket som drives av Foundation for Environmental Education (FEE). For å bli sertifisert må Grønt Flagg kriteriene tilfredsstilles.

Sertifiserte skoler og barnehager får rett til å heise det grønne flagget. Sertifiseringen gjelder for ett år av gangen, noe som sikrer kontinuitet i miljøarbeidet. Det er innført et årlig gebyr for å delta (se søknadsskjema).

Grønt Flagg samarbeider med Nettverk for miljølære som administreres av Læringscenteret under Undervisnings- og forskningsdepartementet (UFD).

Kriteriene er:

1. Skolens eller barnehagens styre beslutter om den skal søke om deltakelse. Et *Miljøråd* (prosjektgruppe) etableres.
2. En *Miljøhandlingsplan* utarbeides i samarbeid mellom elever, lærere, andre tilsatte og foreldre. Planen godkjennes av skolens ledelse og styre. Miljøhandlingsplanen kan inngå i skolens vanlige handlingsplan.
3. *Søknad om registrering* sendes (eget skjema).
4. Det forutsettes at skolen har arbeidet med ett eller flere tema i minst 6 måneder før *Søknad om sertifisering* sendes (eget skjema).
5. En *prosjektrapport* skal legges ved søknaden. Denne skal inneholde:
 - Tema (overskrift og kort introduksjon)
 - Beskrivelse av gjennomførte tiltak og resultater
 - Pedagogisk innhold, informasjon (intern/ekstern), presseomtale etc.
 - *Miljøregler*
 - Evaluering
 - Vedlegg: Bilder, tegninger etc.
6. Søknad om sertifisering skal være signert av rektor samt ordfører eller en administrativ leder i kommunen / fylkeskommunen før sertifisering kan finne sted og det grønne flagget tildeles.
7. Prosjektrapport skal sendes til FEE Norway årlig for å beholde sertifikat og flagg.

Hvorfor Grønt Flagg?

Flagget gir elevene og andre deltakere et synlig bevis på at skolen/barnehagen gjennomfører miljøprosjekter på et høyt nivå, og at den har prioritert miljøet i både undervisning og daglig drift.

Flagget er et internasjonalt symbol. Deltakelsen åpner mulighet for direkte samarbeid med andre skoler/barnehager i Norge og internasjonalt.

Miljøråd

Miljørådets oppgaver er dels å planlegge Grønt Flagg arbeidet samt dele ut oppgaver til elever og medarbeidere. Dels å stå for den videre oppfølging og utvikling av planer for fremtiden. Miljørådet skal også følge opp praktiske og tekniske miljøforhold som gjelder skolens bygninger og utearealer.

Det forutsettes at miljørådet engasjerer seg i finansiering av prosjektet, overvåkning av fremdriften samt rapportering.

Miljøhandlingsplan

Dette er et forslag til hva en Miljøhandlingsplan kan inneholde:

1. Tema for søknadsprosjektet.
2. Tema (plan) for miljøarbeidet de neste 2 år (hvordan beholde flagget).
3. Miljøråd (navn på de som er med).
4. Mål og delmål for miljøarbeidet (konkrete resultater som f.eks. adferdsendringer hos elever, lærere og andre, eller mål for besparelser).
5. Tiltak-/aktivitets-/framdriftsplan.
6. Hvilke klasser, lærere og andre skal være med, og hvordan involvere og engasjere disse? Det er en forutsetning at "hele" skolen eller barnehagen deltar.
7. På hvilken måte skal undervisningen følges opp med praktisk handling på det atferdsmessige, økonomiske og tekniske plan?
8. Temadager, temauker, kampanjer, etc.
9. Hvilke samarbeidspartnere utenfor skolen skal involveres (hvis aktuelt), og på hvilken måte?
10. Hvordan kan lokalsamfunnet omkring skolen (politikere, næringsliv, beboere og andre) informeres og engasjeres i miljøarbeidet?
11. Hvilke "skjær i sjøen" kan forutses, som eventuelt kan forhindre eller vanskeliggjøre gjennomførelsen av prosjektet? Hvordan kan disse problemene takles?

Tema

Søkeren kan for eksempel arbeide med ett eller flere av temaene *energi, vann, kretsløp (avfall/gjenvinning), transport eller biologisk mangfold*.

Alternativt kan søkeren med fordel forholde seg til temainndeling og læremateriellet utviklet under "Nettverk for miljølære". Dette er organisert med følgende programmer:

- Vannprogrammet
- By- og tettstedsprogrammet
- Landprogrammet

Hvert program er temamessig bygget rundt:

- Mangfoldet i naturen
- Kulturminner og kulturlandskap
- Arealbruk og planlegging
- Ressurser og forbruk

Det anbefales at søkeren legger opp til et temavalg det første året, som tar utgangspunkt i driften av selve skolen og hvordan denne påvirker miljøet. Nåsituasjonen kan vurderes, og tiltak formuleres og iverksettes.

Søknadsprosessen

Når arbeidet med å definere tema og formulere miljøhandlingsplan er gjennomført, kan skolen eller barnehagen søke om registrering hos FEE Norway (eget skjema). Hensikten er at god dialog om temavalg, omfang og gjennomføring opprettes fra oppstart.

Etter at søknadsprosjektet er gjennomført kan skolen eller barnehagen søke om sertifisering (eget skjema). Prosjektrapporten skal legges ved søknaden.

Det er opp til skolen å velge rapportens form og innhold. Men den skal på en rimelig måte dokumentere arbeidsprosess, læringsinnhold, deltakelse og hvilke resultater som er oppnådd. Det kan være en tradisjonell rapport med foto, statistikk, avisutklipp og andre illustrasjoner. Andre medier som for eksempel video eller avis er også aktuelle.

Søknad og rapport vurderes deretter av FEE Norway i henhold til et evalueringsskjema. Det gjøres en avtale med skolen om hvordan flagget skal overleveres og om det skal være en seremoni med overrekkelse, pressdekning etc. Flagget kan beholdes så lenge skolen arbeider med nye tema hvert år og ellers oppfyller kravene i ordningen.

Miljøregler

Til hvert nytt tema skal det formuleres et sett Miljøregler. Dette er elevene og de voksne sin programerklæring om hva de aktivt vil gjøre for å bevare miljøet. Dette gjør også reglene viktige som et "politisk" dokument. Grønt Flagg prosjektene kan derfor gi viktige signaler og argumenter overfor

politikkerne om hvilken vei utviklingen i samfunnets bør gå.

Reglene handler først og fremst om hva elevene, men også de tilsatte, mener de selv kan gjøre for å ivareta miljøhensynet best mulig, både på skolen og i hjemmet. Det er viktig at en stiller realistiske krav i miljøreglene slik at de skal kunne realiseres hver dag og kunne forstås av alle. Det kan for eksempel lages miljøregler i forbindelse med dusjing etter gymnastikk eller vannforbruk i skolekjøkkenet. I tillegg kommer et sett regler for bruk av vann hjemme. Det er viktig at det er elevene som formulerer miljøreglene.

Nettverk for miljølære

Grønt Flagg samarbeider med UFD og Læringscenteret. Miljøopplæringen står tradisjonelt meget sterkt i den norske skolen. Mange arbeider allerede i dag med prosjekter som tilfredsstillende kravene til Grønt Flagg sertifisering.

Vi anbefaler at skoler som sikter seg inn mot det grønne flagget anvender eller supplerer med lærematerialet som er tilgjengelig i Nettverk for miljølære. Programmene finnes enkelt på internett (www.miljolare.no).

YRE

FEE har utviklet en "miljøjournalist ordning" som kalles Young Reporters for the Environment (YRE) for elever i den videregående skole. Deltakelse i YRE kan også kvalifisere til Grønt Flagg sertifisering. Se www.youngreporters.org og www.fee.no for mer informasjon.

Internasjonal kontakt

Det er enkelt for Grønt Flagg skoler og barnehager i Norge å knytte kontakter i andre land. Det er nå om lag 30 land med 12.000 skoler og barnehager med i Eco-Schools nettverket (www.eco-schools.org). Gå til vårt nettsted www.fee.no og les hvordan registrering i "Eco-Schools linking system" foregår.

FEE Norway

Stiftelsen FEE Norway administrerer Grønt Flagg i Norge. Vi kan kontaktes slik: Post: Postboks 4502, 4673 Kristiansand, telefon 908 45 807, faks 38 02 51 84, e-post: post@fee.no. Ytterligere informasjon finnes på internett: www.fee.no, www.eco-schools.org og www.fee-international.org.

